



## ཨ་རིའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལས་གཞི་ ༢༠༡༩ བོད་ཡིག་དྲི་ཤོག

དུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་ ༣ ཡང་ཐོབ། ༥༠། བོད་སྐད་ཐོག་ལན་བྱ་བ་ཡང་ ༤ འཕར་མ་ཡོད།

Note: You can answer either in Tibetan or in English. Time: 3hrs. Marks: 50

(Answer written in Tibetan Language shall be given 4 marks as BONUS)

- ༡། བོད་ཡུལ་ལ་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བོད་ཀྱི་གྲགས་ཆེན་གངས་རི་གང་ཡང་རུང་བ་བདུན་དང་། རྒྱ་ཆེན་བདུན། མཚོ་ཆེན་ལྔ་བཅས་ཀྱི་མིང་འབྲིས། ༩

Why Tibet is called the snow-mountain encircled land? Give the names of 7 popular mountains, 7 rivers and 5 lakes in Tibet. 8

- ༢། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཁག་ལ་ཞིག་འབྲིས། ༢།

Write a brief and clear account of Gaden-Phodrang Government. 7

- ༣། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་འབྲིས། ༡༠

Give a chronological description of the evolution of democracy in Tibetan community in exile. 10

- ༤། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མིལ་སྐབས་བོད་མིའི་དགོས་འདུན་གཙོ་བོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ། ༥

What are the main official demands of the Tibetans given to PRC by the envoyies of His Holiness the Dalai Lama? 5

- ༥། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་རང་བཅན་ཆ་ཚང་བ་སྤྱོད་ཆོག་དེ་མིན་གྱི་གནད་དོན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་ན་ཁྱེད་རང་གིས་མིས་མཐུན་བྱེད་ཐུབ་མིན་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཤོད། ༥

If the Chinese govt. says, "we can give full independence to Tibet Autonomous Region (TAR), but nothing else can be negotiated", would this be acceptable to you. Why? 5

- ༦། རྒྱ་དབང་རྩ་བར། གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྔ་པོ། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲིབ་དང་། དེ་རྣམས་མཐའ་ཅན་ལྔ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲིབ་ཞེ། ཞེས་པའི་རྩ་ཆོག་ལ་འབྲེལ་བཤད་དང་ཐུན་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་སྐབས་སྒྱུར་རྒྱུ་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་རེ་བཅས་འབྲིས། ༡༠

Explain the meaning of this stanza from Legshed Jonwang གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྔ་པོ། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲིབ་དང་། དེ་རྣམས་མཐའ་ཅན་ལྔ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲིབ་ཞེ། and give two examples of these five articles in both the cases.



༢༡ དུམ་བུ་འདི་ཡིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ༥

མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པ་དང་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་བཀའ་ཤག་གིས་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་  
བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྒྲིབ་པའི་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཅིང་། གྲོས་ཚོགས་ལ་ཆེ་མཐོང་འགན་ཁུར་དམ་གཅིང་གི་ལམ་སྲོལ་ཡང་དག་དང་།  
ལྷན་མཉམ་བཏང་འཛིན་འགྲོ་ལུགས་ལག་བསྟར་ལ་འབད་ཅིང་། ལྷག་དོན་བདེན་པ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མང་གཙོ་  
བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་དེང་རབས་དང་དེང་རབས་གོང་མའི་གཞི་རྩ་ཅན་གྱི་སྤྱད་བྱས་དུ་མ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ལམ་ནས་བོད་མིའི་ཆོས་  
དང་ལེགས་བྱང་། ཤེས་ཡོན། འཆོ་ཐབས། བཟང་སྤྱོད། མཐུན་སྦྲིལ་བརྟན་སྤོང་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གསལ་པོ་བསྟན་པ་མ་ཟད།  
བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱང་གོང་མཐོར་བཏོགས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ནི། སྤོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སློབ་  
ལུ་ཀྱང་ཆ་ཅན་གསལ་བར་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ལེགས་པ་ལ་ལེགས་པར་གསོལ་བ་འཛིན་ཏེ་ལ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དམ་ཆོག་གཅིང་མའི་  
འབྲེལ་བ་མཆོད་དོན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་བཅས། ལྷ་ཆ་སློབ་ཟུར་སྦྱི་མཁྱིན་ནས་བཀའ་བློན་མེད་དུ་ཆེ། ཆེ། ཆེ། ལུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག  
ད་དུང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་འཆོ་གཞིས་ཡོང་བ་བཅས། ལྷ་རྒྱ་ཆ་མི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་  
གི་སློབ་ཟུར་ཡོངས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༩ དགེ་བར་གུས་ལྷག་དང་བཅས་ལུ།

ཡང་ན་ or Translate this passage into Tibetan 5

On behalf of all the Tibetans, the Tibetan Parliament in Exile pays homage to those who lost their lives and pray for their noble rebirth. To those who continue to suffer, we share your pain. Now we all have to put our efforts together to make sure that their sacrifices do not go in vain.

Why do the peaceful Tibetans have to undergo so much pain? For the freedom to think, to express, to act and of choice, just as anyone in the free world enjoys. That is an individual's birthright. Burning one's body in full consciousness and with conviction involves thorough deliberation with self, conviction and mental courage, especially when one is motivated by benefit for others through self-sacrifice. Under other circumstances, the tendency is normally to hurt the other. That is not the case in Tibet. Premier *Wen Jiabao* in his effort to hide the reality of the situation and to divert the attention of the Chinese and the international community has deplorably termed the self immolations in Tibet as an act of terrorism. We would not be surprised if they adopt this view into law tomorrow.

བཀྱི་གིས་བདེ་ལེགས།